

|             |                                  |
|-------------|----------------------------------|
| Nimetus     | <b>KRIISINÕUSTAMISE OSKUSÕPE</b> |
| Täpsustused | Õppekava loomise aeg: mai 2022.  |

### ÕPPEKAVA ALUSANDMED

|   |  |
|---|--|
| 1. Õppevaldkond ja -rühm                              | Õppevaldkond: Tervis ja heaolu; õppekavarühm: sotsiaaltöö ja nõustamine  |
| 2. Õpiväljundid                                       | <p>Koolituse läbinu:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Mõistab kriisisekkumise eripära, teab kriisinõustamise sisu ja mõistab erinevusi üldisest psühholoogilisest nõustamisest, sotsiaalnõustamisest või hingehoidlikust nõustamisest.</li> <li>Tunneb ja oskab rakendada kriisinõustamise baasoskusi nii personaalses kui rühmaga töös, väärtustab kriisisekkumisel 72 tunni fenomeni.</li> <li>Tunneb ja arvestab kriisinõustamise protsessi riske, omab arusaamist valdkonna teoreetilistest lähtekohtadest ja dilemmadega tegelemisest.</li> <li>Väärtustab ja hoiab igat klienti, iseennast, partnerit juhtumipõhisel kriisinõustamisel ning valdkondlikus erialakogukonnas, austab kriisinõustajate postulaate, eetikat, etiketti ja protokollit.</li> </ol>   |
| 3. Sihtrühm; õpingute alustamise eeltingimused        | <p>Spetsialistidele, kellel on töös vajalik konsulteerida või nõustada emotsionaalselt traumeeritud inimesi või pakkuda tuge kriisiolukorrast tulenevalt või tagada akuutses olukorras esmane kriisisekkumine.</p> <p><b>Eeltingimus:</b> läbitud on kriisikäitumise baaskoolitus, vähemalt 16 ak/h auditoorselt.</p>  |
| 4. Õppe kogumaht, sellest auditoorne ja iseseisev töö | 220 ak/h, millest auditoorne 146 ak/h ja iseseisev töö 74 ak/h   |
| 5. Õppe sisu (alateemad)                              | <ol style="list-style-type: none"> <li>moodul: Sissejuhatus. Kriisinõustamise aluspõhimõtete püramiid. Allikakriitilisuse hindamisest. Rollisulguse olulisus: nõustaja ja terapeut; ametikohast ja väljaõppest tulenev spetsialisti pädevus ning kriisi-/traumatöö lisapädevus. Kriisinõustaja Püha Graal.</li> <li>moodul: Kriisinõustamine: personaalne ja rühmas. Kriisijuhtumi logi pidamine. Traumajärgse rühmatöö logaritmi (erisused, kui rühmas on lapsed, mundrikandjad, ettevõtte töötajad, juhuslikult koos olnud inimesed). Kriisinõustamise mudelid.</li> <li>moodul: Ootamatu surm, sh suitsiid. Surmateate edastamine. Akuutse kriisisekkumise eri tasandid ja kriisinõustamise sisu nendes. Abistajate rollierinevused ja koostöövõimalus, sh riiklik ohvriabi, KOV sotsiaalametnik, kaplan, hingehoidja, personalitöötaja, vabatahtlik.</li> <li>moodul: a) Kadunud inimene ning emotsionaalsed mõjutegurid kadunu eluselt leidmisel, surnult leidmisel, kadunuks jäämisel. b) Hääbuv suremine alates ilma lootuseta diagnoosist/ seisundist kuni surma faktini; surija õigused. c) Matused ja nende valmistumine, leinamist toetavad rituaalid. d) Kriisinõustamise astmelisus ning kestvust ja eripära mõjutavad asjaolud, sh lastega seonduvad erisused jmt.</li> <li>moodul: Leinava/ traumaatilise/ üleväsinud inimese, sh vägivallohvri, lastega kodus oleva vanema, valuliku üksiolemistunnet või kaotusvalu kogeva inimese (sh teismelise) ennastkahjustav ja/ või suitsidaalne käitumine. Erisused meeste ja naiste käitumises. Töö sundkliendiga kriisiolukorras. (Kriisi)nõustamise</li> </ol> |

|   |   |
|---|---|
|   | <p>võimalused sekkumisel, sh esmane läbirääkimine kriitilise olukorra peatamisel.</p> <p>6. moodul: Praktilised meetodid traumadega toimetulekuks, sh kriisinõustamisel kasutatavad ja kliendile õpetatavad tehnikad: pinget maandavad, kontakti luua aitavad, mõtete väljendamist hõlbustavad jne. Läbipõlemise märkamine ja tegutsemise võrgustikupartneri, kaasnõustaja ja iseenda puhul. Nõustaja enesehoid.</p> <p>7. moodul: Kriisinõustamise 101 pisiasja, sh miks on vähe tulus leina või muu traumaatilise kogemuse akuutfaasis rakendada kogemusnõustamist ja konfliktilahendust; miks hingehoidlik lähenemine tekitab nii mõneski haigla erakorralise osakonna patsiendi lähedases hirmu ja tõrjumist, meediakriisi eripära ja süüdistusrahe alla jäänud asutuse või üksikisiku toetamise võimalused kriisinõustamise toel. Riskide tundmine ja arvestamine, sh distantsnõustamisel, vabatahtliku kaasamisel, võõra vs tuttava nõustamisel kriisis jne. Kriisinõustamise pädevuse ühildamine erineva kõrghariduse eriala tasemeharidusega. Isetu teekond õpipoisist selliks ning sellist meistriks.</p> <p>8. moodul: Eksam. Pidulik tunnistuste kätteandmine.</p> |
| 6. Õppekeskkonna kirjeldus  | Õpperuum, milles on dataprojektor, tahvel, istetoolid osalejatele.  |
| 7. Õppematerjalide loend vajadusel  | 1. Koolitusel osalejad saavad märksõnalise ja soovitatava kirjandusega jaotusmaterjali. 2. Iseseisvalt analüüsitakse ühte kriisijuhtumit ja etteantud teoreetilisi allikaid. 3. Koolituse käigus valmib iga osaleja personaalne konspekt.   |
| 8. Lõpetamise tingimused, väljastatavad dokumendid                              | Õppetöös osalemine vähemalt 80%, alateemasid kajastav personaalne konspekt koos kriisijuhtumi ja allikate analüüsiga, eksami sooritamine vähemalt 80% ulatuses, tagasiside; väljastatakse koolitustunnistus (koondtulemuseks hinne 5-palli skaalal).  |
| 9. Koolituse läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon (lektori õpi- ja töökogemus) | Lektoril on magistrikraad ja mitmekülgsed teadmised valdkonnast, kriisinõustamise ja kriisikoolituste läbiviimise kogemus vähemalt kümme aastat.  |
| 10. Koostaja  | Tiina Naarits-Linn, MA.   |